

Chủ đề: THỬ ĐÔI GÓC NHÌN

I. Đọc hiểu văn bản văn học và viết đoạn văn nghị luận văn học (5,0 điểm)

*Đã có lần tôi bay trên bán đảo
nhìn xuống dãy Trường Sơn
dãy Trường Sơn kéo một vệt xanh dài
và tôi nghĩ: đây là con đê biển.*

*Con đê ấy được đắp bằng đất đá
bằng cây nhiệt đới ken dày không bao giờ trụi lá
xanh như cỏ xanh đã bén rễ từ lâu...*

*Sóng cứ đập vào chân đê
Sóng cứ đập vào chân đê âm ào, dữ dội
ở đó, dân tộc tôi làm lũi
ở đó
dân tộc tôi...
những ruộng lúa đồng khoai cây trồng trong bão sóng
những con người yêu nhau, làm lụng
sờn vai mưa nắng nụ cười*

*Ở đó, những con sóng chiến tranh dai dẳng không mùa
như răng kẻ xâm lược
cắn vào dân tộc tôi
cắn vào lục địa này...
bóc lửa cánh đồng bóc lửa rừng cây
dãy Trường Sơn máu ứa
dân tộc tôi mang thương tích đứng lên
trùng trùng rừng xanh núi đỏ
bao người con hi sinh sóng dạt vào đất đá
nhập với Trường Sơn dựng lũy thành...
[...]*

*Chỉ ở đâu người chưa kịp gieo mùa
đất ở đó – vạt đê chưa kín cỏ
đất ở đó – vết thương còn tấy đỏ
máu của dân tộc tôi ở đó đập phập phồng
máu của dân tộc tôi
trên Trái Đất không ngừng!...*

(Trích *Con đê trên bán đảo*, Nguyễn Trọng Tạo)

Câu 1. (3,0 điểm)

a. Chỉ ra 01 biện pháp tu từ được sử dụng trong đoạn thơ sau: “*Chỉ ở đâu người chưa kịp gieo mùa [...] trên Trái Đất không ngừng!...*”. (0,5 điểm)

b. Đoạn thơ “*Sóng cứ đập vào chân đê [...] sờn vai mưa nắng nụ cười*” đã cho em biết những đặc điểm gì của con người Việt Nam? Căn cứ nào giúp em xác định được những đặc điểm ấy? (0,75 điểm)

c. Em hiểu như thế nào về các dòng thơ sau? (0,75 điểm)

*Ở đó, những con sóng chiến tranh dai dẳng không mùa
như răng kẻ xâm lược*

*cắn vào dân tộc tôi
cắn vào lục địa này...
bốc lửa cánh đồng bốc lửa rừng cây
dãy Trường Sơn máu ứa*

d. Sau khi đọc bài thơ, nếu có dịp được đến Nghĩa trang liệt sĩ Trường Sơn (Gio Linh, Quảng Trị), em sẽ viết những gì vào sổ lưu niệm của di tích lịch sử này? (1,0 điểm)

Câu 2. (2,0 điểm)

Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích nội dung chủ đề hoặc đặc sắc nghệ thuật của bài thơ *Con đê trên bán đảo* (Nguyễn Trọng Tạo).

II. Đọc hiểu văn bản nghị luận và viết bài văn nghị luận xã hội (5,0 điểm)

[...] *Khó mà phủ nhận, ở mức độ toàn cầu, tình trạng mất tập trung (khi tiếp thu văn bản dài) của người học đang tăng đến mức đáng lo ngại. Tổ chức Hợp tác và Phát triển kinh tế OECD báo cáo rằng trong một thập kỉ trở lại đây, kết quả học tập các môn Ngôn ngữ, Toán, và Khoa học của học sinh tuổi 15 trên toàn cầu đã sa sút đáng kể. Một phần ba nghiên cứu giải thích việc này đều coi sự xao nhãng do công nghệ số (như lướt web, quét video ngắn...) là nguyên nhân chính.*

Trong cuộc kháng cự với nguy cơ suy giảm liên tục trên, đọc sách (theo nghĩa tập trung tâm trí liên tục vào bản in giấy, đắm chìm trong các đúc rút suy tư cá nhân hoặc thảo luận tưởng tượng với tác giả) được coi là vũ khí hữu hiệu nhất. Nhất trí với quan điểm có phần hiển nhiên này, các chương trình giáo dục phổ thông đều tập trung vào việc hình thành năng lực đọc hiểu sâu. Thế nhưng, kết quả không mấy khả quan.

[...] *Những chỉ số báo động từ giáo dục đọc – viết trên toàn cầu cảnh báo rằng khả năng tập trung sâu có thể mất đi hoàn toàn và vĩnh viễn; chứ không phải chỉ bị mòn vẹt đi như những người lạc quan vẫn nghĩ rằng duy trì thế độc tôn của sách có thể cứu vãn lại tình hình.*

Lập luận như trên không phải để từ bỏ sách giấy mà để thiết lập lại tầm nhìn cân bằng và hoà trộn giữa sách truyền thống và các phương tiện hiện đại đã chiếm lĩnh hầu như mọi góc ngách của nhận thức; thay vì tách biệt và đối lập theo kiểu loại trừ nhau mà ta thường thấy.

Các nhà giáo dục theo hướng song – đọc hiểu, vừa đọc sâu từ sách vừa đọc bao quát từ phương tiện nghe nhìn, đề xuất rằng nền tảng của việc đọc phải là hướng dẫn trẻ khi nào cần đọc sâu và khi nào cần đọc bao quát. Chuyển dịch linh hoạt giữa hai cách đọc, lấy chúng hỗ trợ cho nhau để hấp thụ thông tin toàn diện là phương án tối ưu trong thời đại Internet.

Dù có phòng thủ thế nào, con người khó có thể quay về cách đọc sách xưa cũ một cách hoàn toàn nữa. Nhưng nhìn ở khía cạnh lạc quan, internet mang lại cơ hội để con người đọc không chỉ bằng chữ, mà bằng cả hình ảnh; tiếp nhận kiến thức không chỉ bằng mắt, mà bằng cả tai.

(Trích *Đọc sách và “quét video”*, Lang Minh)

Câu 1. (1,0 điểm) Em nhận xét như thế nào về luận điểm “*hoà trộn giữa sách truyền thống và các phương tiện hiện đại đã chiếm lĩnh hầu như mọi góc ngách của nhận thức*” trong bài viết?

Câu 2. (4,0 điểm)

Trong phần đầu của văn bản ở phần II, báo cáo của Tổ chức Hợp tác và Phát triển kinh tế OECD cho biết sự xao nhãng do công nghệ số (như lướt web, quét video ngắn...) là nguyên nhân chính dẫn đến việc kết quả học tập các môn Ngôn ngữ, Toán, và Khoa học của học sinh tuổi 15 trên toàn cầu đã sa sút đáng kể trong một thập kỉ trở lại đây.

Từ những suy nghĩ riêng, em hãy viết bài văn nêu một số hướng giải quyết vấn đề trên.